

SPIS TREŚCI

STAROŻYTNOŚĆ	7
1 Filozofia presokratejska	8
■ FILOZOFOWIE JOŃSCY	8
■ SZKOŁA ELEJSKA	10
■ PITAGOREJCZYCY	12
■ ATOMIŚCI	14
Podsumowanie	15
Ćwiczmy i filozofujemy	15
Czytamy i interpretujemy	16
Heraklit, [<i>Sentencje</i>]	16
Demokryt, [<i>Atomy i próżnia</i>]	16
Inspiracje filozoficzne w literaturze	17
Andrea Alciatus, <i>Na ludzki żywot</i>	17
Wisława Szymborska, <i>Nic dwa razy</i>	18
2 Narodziny filozofii człowieka	19
■ SOFISTYKA W GRECJI (V–IV w. p.n.e.)	19
■ FILOZOFIA MORALNA SOKRATESA	21
Podsumowanie	24
Ćwiczmy i filozofujemy	25
Czytamy i interpretujemy	26
Platon, <i>Teajtet</i> (fragmenty)	26
Platon, <i>Obrona Sokratesa</i> (fragmenty)	27
Inspiracje filozoficzne w literaturze	29
Wacław Potocki, <i>Sofista</i>	29
Cyprian Norwid, *** [<i>Coś ty Atenom zrobił Sokratesie...</i>]	29
3 Idealizm Platona	31
Podsumowanie	38
Ćwiczmy i filozofujemy	39
Czytamy i interpretujemy	39
Platon, <i>Uczta</i> (fragment)	39
Platon, <i>Państwo</i> (fragment)	40
Platon, <i>Timajos</i> (fragment)	42
Inspiracje filozoficzne w literaturze	43
Cyprian Norwid, <i>Promethidion. Rzecz w dwóch dialogach z epilogiem</i> (fragmenty)	43
Wisława Szymborska, <i>Platon, czyli dlaczego</i>	43
4 Realizm Arystotelesa	45
Podsumowanie	53
Ćwiczmy i filozofujemy	54
Czytamy i interpretujemy	54
Arystoteles, [<i>O czterech przyczynach rzeczywistości</i>]	54
Arystoteles, [<i>Kontemplacja</i>]	55
Arystoteles, [<i>O cnotach</i>]	55
Inspiracje filozoficzne w literaturze	56
Horacy, <i>Do Licyniusza</i>	56

5	Szkoły hellenistyczne	57
	■ STOICY	57
	■ EPIKUREJCZYCY	61
	■ SCEPTYCY	64
	Podsumowanie	64
	Ćwiczmy i filozofujemy	65
	Czytamy i interpretujemy	65
	Marek Aureliusz, <i>Rozmyślania</i> (fragmenty)	65
	Lukrecjusz, <i>O naturze rzeczy</i> (fragment)	66
	Inspiracje filozoficzne w literaturze	67
	Jan Kochanowski, <i>Tren VI</i> (fragment)	67
	Stanisław Trembecki, <i>Sofijówka</i> (fragment)	68
	Zbigniew Herbert, <i>Do Marka Aurelego</i>	69
6	Plotyn i początki neoplatonizmu	70
	Podsumowanie	74
	Ćwiczmy i filozofujemy	74
	Czytamy i interpretujemy	74
	Plotyn, [<i>Jedno</i>]	74
	Plotyn, [<i>Dusza</i>]	75
	ŚREDNIOWIECZE	77
1	Augustyn i neoplatonizm chrześcijański	78
	Podsumowanie	83
	Ćwiczmy i filozofujemy	83
	Czytamy i interpretujemy	84
	Św. Augustyn, [<i>Iluminacja</i>]	84
	Św. Augustyn, [<i>Skąd zło?</i>]	84
	Św. Augustyn, [<i>Nieprawość</i>]	85
	Św. Augustyn, [<i>Czym jest czas?</i>]	85
	Inspiracje filozoficzne w literaturze	86
	<i>Kwiatki św. Franciszka z Asyżu</i> , (fragment)	86
2	Tomasz i arystotelizm chrześcijański	87
	Podsumowanie	91
	Ćwiczmy i filozofujemy	92
	Czytamy i interpretujemy	93
	Św. Tomasz z Akwinu, [<i>Dowody na istnienie Boga</i>]	93
	Św. Tomasz z Akwinu, [<i>Istota Boga</i>]	94
	Inspiracje filozoficzne w literaturze	94
	Dante Alighieri, [<i>O porządku wszechświata</i>]	94
	Dante Alighieri, [<i>Przyczyna niedoskonałości świata materialnego</i>]	95
	Dante Alighieri, [<i>O stworzeniu – byty śmiertelne i nieśmiertelne</i>]	96
3	Krytycyzm i mistyka wieku XIV	97
	■ WILHELM OCKHAM I KRYTYCYZM „NOWEJ SZKOŁY”	97
	■ ŚREDNIOWIECZNY SPÓR O UNIWERSALIA	99
	■ MISTRZ ECKHART I MISTYKA SPEKULATYWNA	100

Podsumowanie	102
Ćwiczmy i filozofujemy	102
Inspiracje filozoficzne w literaturze	103
Dante Alighieri, [<i>Ekstazyzna wizja Boga</i>]	103
Czesław Miłosz, <i>Sroczność</i>	105
RENEANS	107
1 Neoplatonizm i renesansowa teoria godności	108
Michel de Montaigne i sceptycyzm humanistyczny [ramka]	110
Podsumowanie	111
Ćwiczmy i filozofujemy	111
Czytamy i interpretujemy	112
Giovanni Pico della Mirandola, <i>Mowa o godności człowieka</i> (fragmenty)	112
Inspiracje filozoficzne w literaturze	114
Jan Kochanowski, <i>Hymn [Czego chcesz od nas, Panie...]</i>	114
Giovanni Pico della Mirandola, <i>Ludzka godność i przyrodzenie</i>	115
John Donne, [<i>Jestem światem maleńkim, zlepionym misternie...</i>]	115
2 Giordano Bruno i renesansowa filozofia przyrody	116
Podsumowanie	119
Ćwiczmy i filozofujemy	119
Czytamy i interpretujemy	120
Giordano Bruno przed trybunałem inkwizycji. <i>Acta procesu</i> (fragment)	120
Giordano Bruno, <i>O niezmiernym wszechświecie i niezliczonych światach</i> (fragmenty)	120
Inspiracje filozoficzne w literaturze	121
Czesław Miłosz, <i>Campo di Fiori</i>	121
3 Renesansowa filozofia polityczna	123
Podsumowanie	128
Ćwiczmy i filozofujemy	128
Czytamy i interpretujemy	129
Niccolò Machiavelli, <i>Książę</i> (fragmenty)	129
Inspiracje filozoficzne w literaturze	130
George Orwell, <i>Folwark zwierzęcy</i> (fragmenty)	130
Wisława Szymborska, <i>Utopia</i>	131
INDEKS OSÓB I UTWORÓW	133
INDEKS WAŻNIEJSZYCH POJĘĆ I TERMINÓW	135
SPIS CYTOWANYCH ŹRÓDEŁ	143